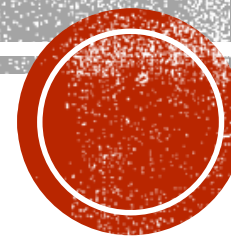

J. POLSKI – J. HISZPANSKI

ZapóŹyczenia z tych języków i o wspólnym pochodzeniu
niektórych słów.

SKĄD WZIĘŁY SIĘ ZAPOŻYCZENIA Z HISZPAŃSKIEGO W JĘZYKU POLSKIM?

- Zapożyczenie z języka hiszpańskiego określa się w naszym kraju jako hiszpanizm. Co istotne, hiszpanizmy mogą pochodzić nie tylko z Hiszpanii, ale również z krajów Ameryki Łacińskiej. Często interesująca jest ich etymologia i droga, jaką przebyły, aby w końcu wylądować w słowniku Polaków. Spora część wspomnianych zapożyczeń przeszła do nas przez język angielski lub francuski, co odzwierciedla kierunki rozprzestrzeniania się trendów w Europie.

PRZYKŁADY HISZPANIZMÓW W JEZYKU POLSKIM:

- nazwy tańców (tango, flamenco, rumba, salsa, cumbia, bolero)
- nazwy potraw i napojów (*paella*, *tortilla*, *sangria*, *tapas*, *nachos*)
- Ciekawym przypadkiem jest słowo aligator, które wprowadzie przeszło do polszczyzny z języka angielskiego, ale angielski z kolei zapożyczył je z hiszpańszczyzny. Pierwowzorem naszego aligatora jest słowo *lagarto* oznaczające „jaszczurkę” lub „jaszczura”.
- Inne słowo o interesującej historii to *mural* (hiszp. „ścienny”) – współczesne murale zostały spopularyzowane przez meksykańskich artystów na początku XX wieku.

POŁONIZMY I SŁOWIANIZMY W J. HISZPAŃSKIM

- Biorąc pod uwagę odległość geograficzną i brak regularnych kontaktów między światem hiszpańskim i słowiańskim, wiele hiszpańskich słów pochodzenia słowiańskiego przedostało się do hiszpańskiego za pośrednictwem innego języka, np. francuskiego i niemieckiego. Wiele tych słów odnosi się do muzyki, wojny i terminów związanych ze Związkiem Radzieckim.

PRZYKŁADY SŁOWIANIZMÓW W JEZYKU HISZPANSKIM

- z języka polskiego: **polaco** (Polak, ale ma też karykaturalne znaczenie), **mazurca** (mazurek)
- z języka czeskiego: **pistola** (zapożyczone z niemieckiego *Pistole*, z czeskiego *píšťala*, oznacza pistolet), **calesa** (zapożyczone z francuskiego *calèche*, z niemieckiego *Kalesche*, uznaje się z czeskiego *kolesa*, chociaż może być też ogólnym słowianizmem, nie pochodząc tylko z j. czeskiego, oznacz pojazd konny czterowozowy)
- z języka rosyjskiego: **samovar** (bezpośrednie zapożyczenie – самовар, samowar w j. polskim też został zapożyczony), **gulag** (tak samo bezpośrednio zapożyczenie), **bolchevique** (zapożyczone z francuskiego *bolchevique*, z rosyjskiego большевик, tak samo z rosyjskiego polski bolszewik, od большинство czyli większość), **cosmonauta** (zapożyczone z rosyjskiego космонавт)

WSPÓLNE POCHODZENIE WYRAZÓW

- polski **kot** – hiszpański **gato**

Kot. Wyraz odziedziczony z prasłowiańskiego **kotъ*. Prawdopodobnie od łacińskiego *cattus* lub proto-germańskiego **kattuz* (skąd angielskie – *cat* i niemieckie *Katze*).

Gato. Odziedziczone z późnołacińskiego *cattus* (porównaj francuskie *chat*, włoskie *gatto*, portugalskie *gato*).

- polski **wiatr** – hiszpański **viento**

Wiatr. Wyraz odziedziczony z prasłowiańskiego **větrъ*. Z prabałtosłowiańskiego **wē²trā²*, z praindoeuropejskiego rdzenia **h₂weh₁-* oznaczającego wiać, ruch wiatru.

Viento. Od łacińskiego *ventus*, od praitalijskiego **wentos*, ostatecznie od praindoeuropejskiego **h₂wéh₁nts* < **h₂weh₁-*.

WSPÓLNE POCHODZENIE WYRAZÓW

- polskie **serce** – hiszpański **corazón**

Serce. Odziedziczone z prasłowiańskiego **sъrdьce* z utwardzeniem s- pod wpływem staroczeskiego *srdce*. Z wcześniejszego **sъrdь* + **-ьce*, rozwinięcie prabałtosłowiańskiego **sēr*, z praindoeuropejskiego **kér* oznaczającego serce, ale też środek, rdzeń.

Corazón. Odziedziczony ze starohiszpańskiego *coraçon*, z łaciny ludowej **corāceōnem*, wywodzące się z łacińskiego *cor*. Od praitalijskiego **kord*, od praindoeuropejskiego **kér*.

KONIEC PREZENTACJI. DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ.

- Prezentację wykonał Jakub Labiszak.
- Użyte źródła: <https://www.wiktionary.org>,
[https://en.wikipedia.org/wiki/List of Spanish words of various origins](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Spanish_words_of_various_origins),
<https://www.spanishdict.com/guide/spanish-words-of-slavic-origin> ,

